

**Výročná správa
Katedry psychológie
Filozofickej fakulty
Katolíckej univerzity v Ružomberku
za rok 2024**

Ružomberok

2024

I. INFORMÁCIE

Názov katedry: Katedra psychológie
Vedúca katedry: doc. PaedDr. Petra Lajčiaková, PhD.

Členovia katedry: prof. PhDr. Ivo Čermák, CSc.
Mgr. Róbert Ďurka, PhD.
Mgr. Zuzana Ferenčíková, PhD.
doc. Mgr. Juraj Holdoš, PhD.
doc. PhDr. Petr Květon, PhD.
doc. PaedDr. Petra Lajčiaková, PhD.
Mgr. Katarína Matejová, PhD.

Vyhlasenie o poslaní

Poslaním Katedry psychológie FF KU v Ružomberku je rozvíjať humanitné vzdelávanie v oblasti psychológie a zároveň kvalitne pripravovať (teoreticky i prakticky) budúcich odborníkov a odborníčky do psychologickéj praxe. Zameriavame sa i na realizáciu psychologického výskumu a uplatňovanie jeho výsledkov v edukačnom procese ako aj v spoločenskej praxi. Dôraz kladieme na individuálny prístup k študentom a študentkám, na rozvoj ich autonómneho, kritického ako i tvorivého myslenia, a samozrejmosťou je profesionalita a dodržiavanie etických štandardov. Vzdelávame v kontexte myšlienky, že psychológia je najkrajší spôsob poznávania človeka a v úsilí o dialóg rozumu a viery v duchu katolíckej intelektuálnej tradície.

Medzinárodné členstvá a partnerstvá

Ivo ČERMÁK

- International Society for Rorschach and Projective Methods

Juraj HOLDOŠ

- Európsky výskumný network EU Kids Online – člen

Róbert ĎURKA

- International Society for Humor Studies (ISHS) – člen
- E-Psychologie (International Editorial Board) – člen
- Diskuze v psychologii – člen redakčnej rady

Petra LAJČIAKOVÁ

- Management Committee COST action: CA23120 Religious Identity, Bullying and Wellbeing at School: A Transnational Collaboration (ORBIT) – členka

Katarína MATEJOVÁ

- Management Committee COST action: CA23113 Climate change impacts on mental health in Europe (ClimMent) – členka

II. PREHLAD NAJDÔLEŽITEJŠÍCH UDALOSTÍ V ROKU 2024

Aktivity a podujatia pre verejnosť, študentov a zamestnancov

Zorganizované podujatia

Bezpečnosť detí v digitálnom priestore: 2. ročník konferencie organizovanej s Národným koordinačným strediskom pre riešenie problematiky násilia na deťoch, s Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny a digiQ (6. 2. 2024)

Host'ovské prednášky na katedre

PhDr. Milan Zacharovský: *Párová terapia* (25. 10. 2024)

Mgr. Anna Kollárová: *Katatívno - imaginatívna psychoterapia* (7. 11. 2024)

Prof. Willibald Ruch, PhD.: *What does capture individual difference in humor best* (14. 11. 2024)

M. Sc. Michal Hulík: *Suicidalita mužov* (15. 11. 2024)

PhDr. Monika Naďová, PhD.: *Detská psychoterapia (terapia hrou)* (22. 11. 2024)

Pozvané prednášky členov katedry

Viera BAČOVÁ, Ivo ČERMÁK: *Odchádzanie do dôchodku je kosenie trávy: duoetnografický exkurz*. XXIII. ročník konferencie Kvalitatívny prístup a metódy vo vedách o človeku, Bratislava, 5. – 6. 2. 2024

Juraj HOLDOŠ: *Teória intervencie, hodnotenia efektu* (online), Psychoterapeutický výcvik v kognitívno-behaviorálnej psychoterapii, 22. 1. 2024

Juraj HOLDOŠ: *Psychologický a mediálny blok*. Bioetické sympóziu, Nitra, 24. 1. 2024

Juraj HOLDOŠ: *Prednáška o výsledkoch výskumu z roku 2023*. Národné koordinačné stredisko pre riešenie problematiky násilia na deťoch MPSVaR, Liptovský Mikuláš, 24. 4. 2024

Vybrané významné konferencie členov katedry

Róbert ĎURKA, Katarína MATEJOVÁ: *Relations between comic styles and creativity (Preliminary Results)*. 30th Conference of the Australian Humour Studies Network, 7. 2. – 9. 2. 2024, University of Queensland, Brisbane, Australia

Róbert ĎURKA, Katarína MATEJOVÁ: *Relations between comic styles and defense mechanisms (Preliminary Results)*. 34th International Society for Humor Studies Conference & 14th Humor Research Conference, 19. – 21. 4. 2024, Texas A&M University Commerce, Austin, Texas, USA

Juraj HOLDOŠ: *Vybrané formy rizikového správania detí a mládeže v roku 2023*. 2. ročník konferencie Bezpečnosť detí v digitálnom priestore, 6. 2. 2024, KU v Ružomberku

Juraj HOLDOŠ: *Vnímanie bezpečnosti a prijatia v škole – výsledky reprezentatívneho výskumu detí a mládeže na Slovensku*. Konferencia Bezpečnosť školského prostredia - aktuálna výzva pre zamestnancov škôl, 22. 5. 2024, Pedagogická fakulta KU v Ružomberku

Juraj HOLDOŠ: *Vybrané formy rizikového správania detí a mládeže v roku 2023*. Konferencia Ochrana detí pred násilím - rodovo podmienené násilie - multidisciplinárna spolupráca v praxi, 6. 6. 2024, Michalovce

Juraj HOLDOŠ: *Subjektívny pocit bezpečia a prijatia doma ako možný protektívny faktor rizikového správania v prostredí internetu*. 24. ročník medzinárodnej konferencie SPO 2024 - Sociální procesy a osobnost, 11. - 13. 9. 2024, Třešť, Česká republika

Katarína MATEJOVÁ: *Environmentálna identita a jej prediktory - osobnostné črty a spojenie s prírodou*. 24. ročník medzinárodnej konferencie SPO 2024 - Sociální procesy a osobnost, 11. - 13. 9. 2024, Třešť, Česká republika

Katarína MATEJOVÁ: *Hranice v psychoterapii v kontexte „walk and talk“*. 16. psychodynamické dni – Hranice terapeutického vzťahu, 17. 10. 2024

Ocenenia študentov a zamestnancov

Študentskou organizáciou roka 2023 sa stala Slovenská asociácia študentov a absolventov psychológie, v rámci ktorej pôsobí aj jej ružomberská pobočka, v ktorej sa angažujú naši študenti a študentky psychológie.

III. INFORMÁCIE O POSKYTOVANOM VYSOKOŠKOLSKOM VZDELÁVANÍ

3.1 Študijné odbory a programy

Katedra psychológie FF KU zabezpečovala v roku 2024 dva študijné programy:

- Psychológia (Bc.)
- Psychológia (Mgr.)

Bakalársky študijný program

Ciele vzdelávania

1. Ovládať teoretické základy odboru psychológia a jej širšie (i nepsychologické) súvislosti s možnosťou štúdia ďalších nadväzujúcich magisterských programov.
2. Kriticky sa orientovať v koncepciách a prístupoch súčasnej psychológie, získať základné poznatky a zručnosti v teoretických, špeciálnych a aplikovaných disciplínach a poznať ich využitie v praxi.
3. Poznať metódy a formy práce s človekom odkázaným na sociálno-psychologickú pomoc; schopnosť vykonávať asistenčné práce v súvislosti s praktickým ovládaním zručností psychologickkej diagnostiky pri analýze problémov na úrovni jednotlivca, skupín i spoločnosti.
4. Tvorivo a koncepčne riešiť profesionálne úlohy, získať odborné, sociálne a komunikačné kompetencie a formovať osobnostnú zrelosť.

Profil absolventa

Absolvent bakalárskeho štúdia sa orientuje v základných psychologických disciplínach, subdisciplínach a iných odboroch príbuzných psychológii. Je pripravený v teoretických, špeciálnych a aplikovaných psychologických disciplínach, pozná ich kľúčové teórie, hlavné techniky a postupy. Okrem odborných psychologických vedomostí ovláda metodologické zručnosti potrebné pre porozumenie alebo realizáciu psychologických výskumov. Rozumie diagnostike, jej formám a metódam, následne voľbe a plánovaniu intervencie, vedeniu dokumentácie, hodnoteniu prínosu a vedeckému skúmaniu. Pozná metódy a formy práce s človekom odkázaným na sociálno-psychologickú pomoc, rozumie svojim profesijným kompetenciám a možnostiam. Získava nevyhnutnú prípravu na výkon profesie psychológa v akejkoľvek oblasti psychologickkej praxe, pre ktorý je nutné štúdium na 2. stupni v odbore psychológia.

Magisterský študijný program

Ciele vzdelávania

1. Pripraviť vysoko kvalifikovaných odborníkov pre profesiu psychológ v rozličných oblastiach psychologickkej praxe, v akademickej sfére, v inštitúciách zaoberajúcich sa vedou, výskumom, vývojom a inováciami.
2. Aktívne zvládnuť schopnosť integrovať, kriticky hodnotiť a aplikovať získané poznatky o teóriách, prístupoch a metódach v rámci základných a aplikovaných psychologických vied i príbuzných vedných odborov.
3. Uplatňovať etické princípy psychologickkej praxe a poznať metódy výskumu, postupy a prostriedky v oblasti zvyšovania kvality života a duševného zdravia.
4. Nadobudnúť kognitívne a praktické zručnosti požadované pri plnení úloh a riešení špecifických zložitých problémov v oblasti psychológie.
5. Využívať získané vedecké znalosti a metódy na zlepšenie ľudskej spokojnosti a psychického zdravia, rešpektovať individuálne zvláštnosti klientov pri poskytovaní psychologickkej pomoci.

Profil absolventa

Absolvent magisterského štúdia psychológie ovláda vedomosti a zručnosti z kľúčových teoretických, ale najmä aplikovaných psychologických disciplín (klinická psychológia, pracovná psychológia, školská psychológia). Je osobnosťou plne pripravenou kompetentne a kvalifikovane vykonávať profesiu psychológa. Je spôsobilý tvorivo pracovať individuálne i kooperovať, dokáže viesť tímy, projekty a prevziať zodpovednosť za komplexné riešenia. Je pripravený na praktickú aj vedecko-výskumnú profesionálnu dráhu, pričom dokáže uplatňovať etické princípy profesie. Študijný program pripravuje absolventa psychológie podľa požiadaviek súčasného trhu práce, pričom absolvent je pripravený na pôsobenie v akejkoľvek psychologickej oblasti a všade tam, kde sa v spoločnosti uplatňuje psychologická činnosť.

Rigorózne konanie

Na katedre psychológie sa v roku 2023 uskutočnilo 1 úspešné rigorózne konanie: doc. PaedDr. Mgr. Mária Strenáčiková, PhD.: Úzkosť z hudobného vystúpenia a percipovaná výchova v orientačnej rodine hudobníka (adaptácia dotazníka KMPAI na slovenské podmienky)

IV. INFORMÁCIE O VÝSKUMNEJ, UMELECKEJ A ĎALŠEJ TVORIVEJ ČINNOSTI

4.1 Zameranie tvorivej činnosti

Zameranie tvorivej činnosti katedry psychológie odzrkadľujú viaceré rozmanité výskumné oblasti. V nadväznosti na aktuálne spoločenské trendy a súčasné problémy psychologickú teóriu i praxu a v súlade s úspešnými grantovými aktivitami sa tvoriví pracovníci katedry orientujú na orálnu históriu československej psychológie, kvalitatívny výskum a projektívne metódy (TAT) (Ivo Čermák); psychológiu humoru – možnosti empirického výskumu psychologických aspektov humoru (Róbert Ďurka); používanie internetu deťmi a dospievajúcimi, i vo vzťahu k rizikovému správaniu u detí z marginalizovaných skupín (Juraj Holdoš); psychológiu športu – štúdium potenciálu špecifického metodologického prístupu single-case experimentálny design používaný k overeniu efektu intervencie (Petr Květon); environmentálne otázky v psychológii, „walk and talk“ v psychológii (Katarína Matejová); na empirické skúmanie vzťahov medzi morálnym usudzovaním a konaním a vysvetľovaním motivačného pozadia za morálnym správaním a religiozitou vo vzťahu k wellbeing na školách (Lajčiaková).

4.2 Projektová činnosť

Podané projekty (domáce)

Fond SK-NIC / Veľké projekty 2024: Bezpečnosť detí a mládeže v digitálnom priestore (podaný projekt v procese posudzovania), koordinátor projektu a odborný garant Juraj Holdoš

Podporené projekty (riešené v roku 2024, domáce)

R2 09I03-03-V04-00630 (2023-2026) „Walk and talk“ in psychological counseling and psychotherapy. Possibilities of use and limits (riešiteľka projektu Katarína Matejová)

Tabuľka 1 Prehľad počtu podaných výskumných projektov v roku 2024

PREHLAD POČTU PODANÝCH VÝSKUMNÝCH PROJEKTOV	
APPV	
KEGA	
VEGA	
INÉ DOMÁCE	1
ZAHRANIČNÉ	
Celkový súčet	1

Tabuľka 2 Prehľad počtu podporených výskumných projektov v roku 2024

PREHLAD POČTU PODPORENÝCH VÝSKUMNÝCH PROJEKTOV	
APPV	
KEGA	
VEGA	
INÉ DOMÁCE	1
ZAHRANIČNÉ	
Celkový súčet	1

Tabuľka 3 Počet tvorivých pracovníkov a počet študentov zapojených do projektovej činnosti

POČET VEDECKO-VÝSKUMNÝCH PRACOVNÍKOV ZAPOJENÝCH DO PROJEKTOVEJ ČINNOSTI						
	Počet* tvorivých pracovníkov* *	% z celkového počtu tvorivých pracovníkov	počet študentov*			% z celkového počtu študentov
			I. st.	II. st.	III. st.	
	6	100 %	0	0	0	0 %

*uvádza sa fyzický počet ** vysokoškolskí učitelia, výskumní alebo umeleckí pracovníci

Vnútná grantová schéma

Katarína MATEJOVÁ

ISDR2402 (2024 – 2027) Psychické dôsledky klimatických zmien v slovenskej populácii

Petra LAJČIAKOVÁ

ISDR2403 (2024 – 2027) Morálny vývin, spiritualita a religiozita slovenských adolescentov

4.3 Publikačná a umelecká činnosť

Knihy

Čermák, I., & Vobořil, D. (Eds.) (2024). *Příběh československé psychologie 3. Rozhovory s osobnostmi oboru*. Portál, 2024.

Indexované časopisy (CC, WoS, Scopus)

Blachnio, A., Przepiórka, A., Gorbaniuk, O., McNeill, M., Bendayan, R., Ben-Ezra, M., Angeluci, A., Abreu, A. M., Blanca, M. J., Brkljacic, T., Babić, N. Č., Durak, M., Gorbaniuk, J., Holdoš, J., ... Benvenuti, M. (2024). Lonely online: A social model of digital media addiction: A study in 21 countries. *The Social Science Journal*, 1–12.

<https://doi.org/10.1080/03623319.2023.2228439>

Jelínek, M., Květon, P., & Burešová, I. (2024). Subjective Indicators of Overtraining and Their Relationship to Sport Fitness: A 1-year Observation of Elite Athletes. *SAGE OPEN*, 14(2). <https://dx.doi.org/10.1177/21582440241252001>

Pánik, M., & Čermák, I. (2024). Genre variety as indicator of creativity in TAT stories of musicians and visual artists. *Československá psychologie*, 68(3), 226–240. <https://doi.org/10.51561/cspsych.68.3.226>

Ptáček, M., Květon, P., & Jelínek, M. (2024). Most mezi nomotetickou a idiografickou metodologií: úvod k N-1 experimentálním designům. *Československá psychologie*, 68(6), 514–526. <https://dx.doi.org/10.51561/cspsych.68.6.514>

Ostatné vedecké výstupy

Almašiová, A., Izrael, P., & Holdoš, J. (Eds.) (2024). *Bezpečnosť detí v digitálnom priestore*. Verbum.

Almašiová, A., Holdoš, J., Izrael, P., & Kohútová, K. (2024). Vnímanie bezpečnosti a prijatia v škole – výsledky reprezentatívneho výskumu detí a mládeže na Slovensku. *Studia Scientifica Facultatis Paedagogicae*, 23(3), 51–57.

Almašiová, A., Holdoš, J., Izrael, P., & Kohútová, K. (2024). Vybrané formy rizikového správania detí a mládeže v roku 2023. In A. Almašiová, A. & kol. (Eds.), *Bezpečnosť detí v digitálnom priestore* (pp. 10–24). Verbum.

Čermák, I. (2024). Identita udržuje vlka bezvýznamnosti za dvermi. In I. Čermák & Vobořil, D. (Eds.), *Příběh československé psychologie 3. Rozhovory s osobnostmi oboru* (pp. 7–16). Portál.

Čermák, I. (2024). Sentiment „slovenskosti“ psychologie a identita slovenského psychologa. In I. Čermák & Vobořil, D. (Eds.), *Příběh československé psychologie 3. Rozhovory s osobnostmi oboru* (pp. 341–378). Portál.

Izrael, P., Kohútová, K., Almašiová, A., & Holdoš, J. (2024). Prevalence of sexting in children and adolescents in Slovakia in the pandemic and post-pandemic period (in the context of demographic characteristics. In L. Vilka & J. Krumina (Eds.), *9th International Multidisciplinary Research Conference Society. Health. Welfare* (pp. 1–12). Édition Diffusion Presse Sciences.

Květon, P., & Jelínek, M. (Eds.) (2024). *Social processes and personality 2024. Book of abstracts of the 24th international scientific conference*. PÚ AV ČR.

Lajčiaková, P. (2024). Koncept reziliencie a možnosti jeho aplikácie v predprimárnej edukácii. *Institutio infantium (vedecký recenzovaný časopis pre teóriu a prax výchovy a vzdelávania detí predškolského veku)*, 1(1), 21–28.

Lajčiaková, P. (2024). Umelá inteligencia a súčasná mladá generácia. In A. Almašiová, A. & kol. (Eds.), *Bezpečnosť detí v digitálnom priestore* (pp. 123–134). Verbum.

Legros Štěpánková, R., & Čermák, I. (2024). 'Embodied reflection' - A phase of phenomenological heuristic research: A process-oriented study to introduce a method of reflection centered in the body. *Pomáhajúce profesie*, 7(1), 40–57.

Matejová, K. (2024). „Walk and talk“ v psychologickom poradenstve a psychoterapii – prehľad používaných kvantitatívnych metodík. In Š. Dvorský & K. Jančová, K. (Eds.), *Aktuálne otázky výskumu humanitných vied* 6 (pp. 48–71). Verbum.

Matejová, K. (2024). „Walk and talk“ v psychologickom poradenstve a psychoterapii – prehľad výsledkov kvalitatívne zameraného výskumu. Verbum. (v tlači)

Pánik, M., & Čermák, I. (2024). Phenomenology of creativity in stories evoked by Thematic Apperception Test: Plot Twists. *E-psychologie*, 18(4), 1–15.

4.4 Činnosti katedry zabezpečujúce využitie dosiahnutých výsledkov vo výskume v praxi

Systém spolupráce s praxou/odberateľmi

Katedra psychológie má uzatvorené adresné zmluvy, ktorých predmetom je poskytnutie odbornej pomoci formou zabezpečenia odbornej psychologickkej stáže (bakalársky študijný program) a odbornej psychologickkej praxe (magisterský študijný program). Medzi spolupracujúce pracoviská v Ružomberku patrí napríklad Ústredná vojenská nemocnica SNP, Diagnostické centrum, Centrum pre deti a rodiny, Centrum poradenstva a prevencie, Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva a prevencie, Poradenské centrum KU

Podpora vyhľadávania využitia výstupov výskumu

Tvoriví pracovníci Katedry psychológie FF KU sú hosťami verejných diskusií, prednášok a workshopov, vystupujú v médiách:

- Telefóny v školách, Rádio Regina Východ – STVR (J. Holdoš)
- Ak splňaš týchto šesť znakov, tak si závislý od mobilu. Expert varuje, ako ti môže rozvrátiť život, odborný komentár StartitUP, 25. 3. 2024 (J. Holdoš)
- Nadmerné používanie internetu, online vzdelávanie pre odbornú verejnosť, Národné koordinačné stredisko pre riešenie problematiky násilia na deťoch MPSVaR, 23. 5. 2024 (J. Holdoš)
- Závislosti vo virtuálnom svete, workshopy v rámci Týždňového festivalu podujatí o nástrahách online sveta s názvom neZávislosti, Mestská knižnica Ružomberok, 23. - 24. 5. 2024 (J. Holdoš)
- Online závislosti, Rádio Regina Východ – STVR (J. Holdoš)
- V zajatí obrazoviek: Odvykanie od videohier a sociálnych sietí je ako ísť do krčmy, v ktorej nesmiete piť, odborný komentár aktuality.sk, 20. 10. 2024 (J. Holdoš)
- Nadmiera internetového obrazu, odborná prednáška pre širokú verejnosť, Galéria Rozeta. 29. 10. 2024
- Magazín o brněnské vědě Svedu vědu – rozhovor o psychologických aspektech hraní počítačových her (P. Květon)

V. ZAMESTNANCI

5.1 Štruktúra zamestnancov

Profesor

prof. PhDr. Ivo Čermák, CSc.

Docenti

doc. Mgr. Juraj Holdoš, PhD.

doc. PhDr. Petr Květon, PhD.

doc. PaedDr. Petra Lajčiaková, PhD.

Mgr. Róbert Ďurka, PhD. (funkčné miesto docent)

Vedecká pracovníčka

Mgr. Katarína Matejová, PhD.

Lektorka

Mgr. Zuzana Ferenčíková, PhD.

Externí spolupracovníci

Mgr. Bc. Miriama Gerbová, PhD.

Mgr. Peter Hvorka

Mgr. Ivana Gallová

Mgr. Jaroslava Kopčáková, PhD.

MUDr. Mária Kollár-Krížová, PhD.

Mgr. Peter Seemann, PhD.

MUDr. Mgr. Vladislav Vršanský

5.2 Pracovné prostredie

Prehľad mobilít a pobytov zamestnancov na zahraničných inštitúciách

Katarína MATEJOVÁ

ERASMUS+ Pražská vysoká škola psychosociálních studií, Praha (22. – 26. 4. 2024)

Zapojenie zamestnancov do ďalších výskumných projektov

Ivo ČERMÁK

KU40779675 (2023-2024) *Resilience and Recovery of Scout communities in Slovakia across three bans in the 20th century* (spoluriešiteľ)

Róbert ĎURKA

VEGA 1/0106/23 *Pracovné zdroje a požiadavky ako prediktory vyhorenia v učiteľskej profesii* (Validizácia výskumného nástroja *Burnout Assessment Tool*) (spoluriešiteľ)

Juraj HOLDOŠ

KEGA 006KU-4/2023 *Multimediálna platforma prevencie vzniku látkových a nelátkových závislostí pre učiteľov a ďalšie pomáhajúce profesie v prostredí školy* (spoluriešiteľ)

APVV-23-0172 *Digitálni domorodci a príležitostí a riziká online prostredia* (spoluriešiteľ)

Petr KVĚTON

GA ČR 23-06289S *Následky šikany: Jak charakteristiky školních tříd zmírňují potíže spojené s viktimizací* (spoluriešiteľ)

Health behavior in the perspective of cancer: barriers and supportive factors in prevention and treatment process – aktuálne hodnotený projekt podaný do Agentúry pre zdravotnícky výskum ČR (spoluriešiteľ)

Petra LAJČIAKOVÁ

KU40779675 (2023-2024) *Resilience and Recovery of Scout communities in Slovakia across three bans in the 20th century* (spoluriešiteľka)

Katarína MATEJOVÁ

Rozvojová agentúra ŽSK NFP401404DYP2 *Analýza potenciálov mladých ľudí (NEETs) v Žilinskom samosprávnom kraji* (spoluriešiteľka)